

ppositū appenit: q̄a meliorē uitā sequi cu/
 p̄iūe liberos eis ab ep̄o i monasteriis oz lar/
 giri i gressus: s̄z bec cōpatio itelligenda ē fm
 gen^o operis. nā fm caritatē op̄atis contingit
 q̄nq̄ q̄ opus ex genē suo min^o existēs ma/
 gis ē meritōiū. s. si ex maiori caritate fiat. s̄z
 x̄o attendat difficultas b̄n cōuersādi i religi/
 one z i officio habētis curā aiāz: sic difficult^o
 ē cōuersari bene cū cura aiāz: p̄p̄ exteriora
 picula. q̄suis cōuersatio religionis sit diffici/
 lior q̄ntū ad ipsū genus opis p̄pter altitudi/
 nē obseruantie regularis. si x̄o religiosus ē
 ordine careat: sicut p̄z de cōuersis religionū
 sic manifestū ē excellere p̄minentā ordinis
 q̄ntum ad dignitatem: q̄a per sacrū ordinem
 aliquis deputat ad dignissima misteria quib^o
 bus ipsi x̄po serui i sacramento altaris: ad q̄d
 requirit maior sc̄itas iterior q̄ requirat etiā
 religionis status: quia sicut Dyo^o dic. 6° ca.
 cele. ierar. q̄ mōasticus ordo debet seq sacer
 dotales ordines: z ad eoz imitationem i di/
 na ascondere. vnde grauius peccat ceteris pi
 bus cleric^o i sacris ordinib^o constitutus si ali
 quid cōtrarium sc̄itari agat q̄ aliquis religio
 sus q̄ nō h̄z ordinē sac̄: q̄suis laic^o religios^o
 teneat ad obseruātiā regulares ad q̄s illi q̄
 sunt i sacris ordinib^o nō tenētar. ¶ Ad pri
 mū g^o dicendū q̄ ad illas auctoritates criso.
 breuiter responderi posset q̄ nō loquitur de sa
 cerdote curato minoris ordinis: sed de ep̄o q̄
 d̄r sūmus sacerdos. z hoc d̄c̄it intentioni illi
 us libri i quo cōsolat se z Basiliū de hoc q̄
 erāt i ep̄os electi. s̄z hoc p̄missio dicendū ē
 q̄ loquit q̄ntū ad difficultatē: premittit eniz:
 ¶ Quī fuerit gubernator i mediis fluctib^o z de
 tēpestate nauē liberare potuerit: tūc merito
 testioniū p̄fecti gubernatoris ab oib^o p̄mēt
 z p̄ cōcludit q̄d s̄ positū ē de monacho: q̄ n̄
 cōpandus est illi qui tradit p̄p̄lis imobilis p̄
 seuerat. z subdit cām quia sicut i trāgllitate
 ita i tēpestate gubernauit. seipsū. ex q̄ nihil
 aliud oñd̄i pōt nisi q̄ piculosior ē status ha
 bentis curā aiāz q̄ monachi. in maiori autē
 piculo inocetem se seruare ē maioris virtutis
 indicū. sed hoc etiā ad magnitudinē virtutis
 p̄tinet q̄ aliqs uitet picula religionē intrādo
 vñ nō dic q̄ mallet esse in officio sacerdotali
 q̄ i solitudine monachoz. sed q̄ mallet place
 re i hoc q̄ in illo q̄a hoc ē maioris virtutis
 argumētū. ¶ Ad sc̄dm dicendū q̄ ēt illa au
 ctoritas Aug^o. manifeste loquitur q̄ntū ad dif

ficultatē que ostendit magnitudinē virtutis
 i his q̄ bene conuersatur sicut dictū ē. ¶ Ad
 tertū dicendū q̄ Aug^o ibi cōpat mōachos cle
 ricis q̄ntum ad distantā ordis nō q̄ntū ad di
 stantiā religionis z secularis uite. ¶ Ad q̄r
 tū dicendū q̄ illi q̄ a statu religiois assumuntur
 ad curā aiāz cū prius eēt i sacris ordinib^o
 cōstituti assequūt aliquid q̄d pri^o nō hēbant
 s. officium cure. nō at deponunt quod prius
 habebāt. s. religionis statū. d̄r. n. in decretis
 i6. q. i. de monachis. Qui diu morātes i mo
 nasteriis si postea ad clericat^o ordines pueni
 unt statum nō debere eos a priori pposito
 discedere. s̄z p̄sbyteri curati vel archidiaconi
 q̄ntū religionē i grediūt curā deponūt ut adipi
 scant p̄fectiorē statū. vñ ex h̄ ipso excellentia
 ex pte religionis oñd̄it. i h̄ at q̄ religiosi laic^o
 ci assumuntur i clericatū z ad sacros ordines
 manifeste pmouētur ad meli^o sicut s̄ dictus
 ē. z hoc oñd̄it ex ipso mō loq̄ndi cū Jero^o di
 cit. ¶ Sic i monasterio uiue ut cleric^o eē merea
 ris. ¶ Ad quintū dicendū q̄ p̄sbyteri curati z
 archidiaconi sunt similiores ep̄is q̄ religios^o
 q̄ntū ad aliqd. s. q̄ntum ad curā aiāz: quā se/
 cundario h̄nt sed quātū ad p̄petuā obligatio
 nem q̄ requir̄ ad statū p̄fectionis similiores
 sūt ep̄o religiosi vt ex s̄ dictis p̄z. ¶ Ad sex
 tū dicendū q̄ difficultas q̄ ē ex arduitate ope
 ris addit ad p̄fectionē virtutis. difficultas at
 q̄ puenit ex exterioribus ipedimētis: q̄nq̄ q̄
 dem diminuit p̄fectionē virtutis: puta cū ali
 quis nō tantū virtutē amat ut ipedimēta virtu
 tis declinare velit fm illud apl. i. ad Cor. 9°
 ¶ Dis q̄ i agone contēdit ab oib^o se abstinēt.
 q̄nq̄ x̄o ē signū p̄fectiois virtutis: puta cū a
 licui ex inopinato uel ex necessaria cā ipedi
 mēta virtutis occurrūt p̄p̄ q̄ tñ a virtute nō d̄
 clinat. i statu at religiois ē maior difficultas
 ex arduitate ope: s̄z i his q̄ i seculo uiuūt q̄
 lifecūq̄ ē maior difficultas ex ipedimētis vir
 tutis q̄ religiosi p̄ oīa p̄uide vitauerūt.

¶ Unde consi

Querādū ē de his q̄ p̄tinent
 ad statū ep̄oz. Et circa h̄ q̄
 rūt octo. p^o vtz liceat ep̄atū
 appetē. 2° vtz liceat ep̄atū
 finaliter recusare. 3° vtrum oporteat ad epi
 scopatum eligere meliorem. 4° vtrum epi
 scopus possit ad religionē transire. 5° vtrum
 liceat ei corporaliter subditos suos deserere.

6° vtrū possit habere ppriū. 7° vtrū peccet mortalit̄ bona ecclesiastica paupib⁹ non erogādo. ¶ 8° vtrū religiosi q̄ ad episcopatū assumūt teneātur ad obseruātiā regulares.

Ad primū sic proce-

ditur. **V**idēt q̄ liceat ep̄atum appetere. **D**ic. n. ap̄ls. i. ad **T**imot. 3. Qui episcopatū desiderat bonū opus desiderat: s̄ licitū ē r̄ laudabile bonū opus desiderare. g^o etiā laudabile ē desiderare ep̄atum. ¶ **S**tat^o ep̄orū ē p̄fectior q̄ religiosorū status ut s̄ habitū ē sed laudabile ē q̄ aliquis desideret ad statū religionis transire. g^o etiā laudabile ē q̄ aliquis appetat ad ep̄atū pmoueri. ¶ **S**t. p̄ xi. d̄r. Qui abscondit frumēta maledicēt in ppl̄is. benedictio aut̄ sup caput v̄dentū: sed ille q̄ ē idone⁹ r̄ uita r̄ sc̄ia ad ep̄atū. viderur frumēta sp̄ialia abscondere si se ab episcopatu subtrahat. p hoc aut̄ q̄ ep̄atū accipit ponit in statu frumenta sp̄ialia dispensādi. g^o viderur q̄ laudabile sit episcopatum appetere: et vituperabile ipsū refugē. ¶ **S**t. Facta sc̄orū que i sacra scriptura narrāt nobis pponunt i exēplū fm̄ illud ad **R**o. 15. Quicūq; scripta sūt ad nostrā doctrinā scripta sunt. s̄ legitur ysa: 6. q̄ ysaías se obtulit ad officiū p̄dicatiōis qd̄ h̄cipue cōpetit ep̄is. g^o vidēt q̄ appetere ep̄atū sit laudabile. ¶ **S**t. 3. d̄ qd̄ aug⁹ dic. 19. de ciui. dei. **L**ocus sup̄ior sine q̄ potulns regi nō p̄t. r̄ si am̄stret ut decet: tñ i decent appetit. ¶ **R**̄ dicendū q̄ i ep̄atu tria possunt cōsiderari: quorū unū ē principale r̄ finale. s. episcopalis operatio p̄ quā utilitatē primorū intendit fm̄ illud **J**oh. vlt. **P**asce oues meas. **A**liud aut̄ ē altitudo gradus: q̄ ep̄s super alios cōstituit fm̄ illud **M**at̄h. 25 **F**idelis seru⁹ r̄ prudens quē constituit dñs sup familiā suā. **T**ertiū aut̄ ē qd̄ cōsequēter se h̄z ad ista. s. reuerētia r̄ honor r̄ sufficiētia sp̄ialiū fm̄ illud. i. ad **T**imot. 5. **Q**ui be⁹ ne p̄sūt presbyteri duplici honore habeant: appetere g^o ep̄atum rōne h̄mōi circūstantiū bonorū. manifestū ē q̄ ē illicitū r̄ pertinet ad cupiditatē vel ambitionē. **U**nde s̄ p̄barisēos dñs dic **M**at̄h. 23. **A**māt primos accusbit⁹ i cenis. r̄ prias cathedras i synagogis: salutatiōes i foro r̄ vocari ab hoib⁹ r̄ rabbī. q̄ nū aut̄ ad secūdū. s. ad celsitudinē grad⁹ appetere episcopatū ē p̄sūptuosū. **U**n̄ dñs arguit discipulos **m**at̄h. 20. primatū q̄rētes dicēs.

Scitis q̄ p̄iceps gētū dñant eorū. vbi **L**ri⁹ so⁹ dic q̄ p̄ h̄ ondit q̄ gētile ē primatos cupē. r̄ sic gētū cōpatiōe eorū aiām estuantē c̄ uertit. sed appetē p̄ris p̄desse ē fm̄ se laudabile r̄ x̄tuosū. **U**ex q̄ put ep̄alis acc⁹ h̄z annexā g^o celsitudinē: p̄sūptuosū v̄ q̄ aliq; p̄esse appetat ad h̄ q̄ subditis p̄sit nisi manifesta necessitate iminēte: sicut **B**reg⁹ dic i pastoralī. q̄ tūc laudabile erat ep̄atum querere qñ p̄ hunc quēq; dubiū nō erat ad supplicia gūiora puenire. vnde nō de facili iueniebāt q̄ hoc onus assumeret: p̄sertim cum aliq; caritatis zelo dñitus ad h̄ icitatē: sicut **B**reg⁹ dic i pastoralī. q̄ ysaías prodesse proximis cupiēs laudabil⁹ officiū p̄dicatiōis appetit p̄t tñ absq; p̄sūptiōe q̄libz appetē talia opa facere si eū cōtingēt i tali officio eē uel etiam se eē dignū ad talia opa exequēda: ita q̄ op⁹ bonū cadat sup desiderio: nō aut̄ primat⁹ dignitatis. **U**n̄ **L**ri⁹ dic sup **M**at̄h. **O**p⁹ qd̄ desiderare bonū: bonū ē. primatū aut̄ honoris cōcupiscē vanitas ē. primat⁹. n. fugiēte se desiderat: desideratē se horret. ¶ **A**d primū g^o dicendū q̄ sicut **B**reg⁹ dic i pastoralī illo tpe h̄ dixit ap̄ls quo ille q̄ plebībz p̄cerat prim⁹ ad martyriū tormēta ducebat. r̄ sic nihil aliud erat qd̄ i ep̄atu appeti posset nisi bonū op⁹. **U**nde **A**ug⁹ dic. 19. de ciui. dei q̄ ap̄ postolus dicēs: qui ep̄atū desiderat bonum op⁹ desiderat. exponē voluit quid sit ep̄atus q̄ nomē opis ē: nō honoris. scopus quidē i tentio ē. si g^o episcopū velim⁹ latine supintendere possum⁹ dicere: ut itelligat nō se eē episcopū q̄ p̄esse dilexerit nō p̄desse. in actione n. ut parū ante p̄mittit: nō amand⁹ ē honor i hac uita sine potentia: qm̄ oīa vana sūt sub sole: sed op⁹ ipsū qd̄ p̄ eūdē honorem vel potentia sit. r̄ tñ ut **B**reg⁹ dic i pastoralī. laudās desiderium. s. bōi operis i pauore uertit p̄tinus qd̄ laudauit cū subiūgit. oportet autē ep̄m̄ irrep̄ensibilē esse: q̄si dicat: laudo qd̄ q̄ritis. sed discite qd̄ queratis. ¶ **A**d secūdū dicendū q̄ nō ē eadē rō de statu religionis r̄ de statu episcopali prop̄ duo. priō qui dē q̄ ad statū ep̄alem p̄erigit uite p̄fectio ut p̄ p̄ h̄ qd̄ dñs a **P**etro q̄sinit si plus euz ceteris diligeret: anteq̄ ei cōmittēt pastore officiū. sed ad statū religionis nō p̄erigit p̄fectio. sed ē uia i p̄fectionē. vñ r̄ dñs **M**at̄h. 19. nō dixit. **S**i es p̄fectus vade r̄ v̄de oīa q̄ h̄es. s̄ si uis p̄cūs eē. r̄ h̄ differētie rō est

vni^o. Unde Aug^o dic^t iⁿ v^obis p^rmissis neq^{ue} o^{mn}i^{um} vest^ru^m necessitatib^{us} eccl^{esi}e preponatis: p^rsertim q^{uia} h^{ic} ipsu^m ad dilectione^m dei p^{er}tinet q^{uia} aliq^{ui}s ouibus x^pi cura^m pastoral^{em} iⁿpendat. v^{nde} sup^{er} illud Job. ult. Pasce oues meas: dicit Aug^o. Si amoris officiu^m pasc^{er}e d^{omi}n^{ic}i greg^{em} sicut fuit timoris indiciu^m negare pastor^{em}. si milit^{er} et prelati n^{on} sic tr^{an}sferu^{nt} ad vita^m actiua^m ut t^{er}replatiua^m deserat. Uⁿ Aug^o dic^t iⁿ o^{mn}i^{um} d^{omi}n^{ic}i. dei. q^{uia} si iⁿponat^{ur} sarcina pastoral^{is} officii nec sic deserenda est dilectio v^{er}itatis: que. s. i. c. t^{er}replatione h^{ab}et. Ad sec^{un}du^m dicend^{um} q^{uia} n^{on} l^{ib}er tenet obedire prelato ad aliq^{uod} illicitu^m: si cut p^{er} ex bis q^{ui} s^{un}t d^{omi}n^{ic}i s^{un}t o^{mn}i^{um} obedientia. p^{ot}est g^o c^{on}tingere q^{uia} ille cui iniungit^{ur} p^{ro}latioⁿis officiu^m iⁿ se aliq^{uod} sentiat p^{er} q^{uod} n^{on} licet ei prelatione^m accipe. h^{ic} at impedim^{en}t^{um} q^{uod} n^{on} quid^{am} remou^{er}eri p^{ot}est p^{er} ipsu^mmet cui pastoralis cura iⁿu^{er}gitur: puta si h^{ab}eat peccandi p^{ro}positu^m q^{uod} p^{ot}est deserere. et p^{ro}pter hoc n^{on} excusat^{ur} q^{uia} finaliter teneat obedire prelato iniung^{en}ti. q^{uod} n^{on} x^po iⁿpedim^{en}t^{um} ex quo fit ei illicitu^m pastorale officiu^m n^{on} p^{ot}est ipse remou^{er}e: sed prelat^{us} q^{ui} iniungit: puta si sit irregularis vel excommunicat^{us}. et t^unc debet defectu^m suu^m prelato iniungenti o^{mn}id^{er}e: qui si iⁿpedim^{en}t^{um} remou^{er}e voluerit tenet humil^{it}er obedire. v^{nde} Exo. 4. c^{ap}. Moyses dixisset. obsecro d^{omi}n^{us} n^{on} s^{un}t eloqu^{en}s ab heri^{bus} et nudius tert^{ius}. d^{omi}n^{us} r^{es}pondit ad eu^m. Ego ero iⁿ ore tuo: doces boq^{ue} te q^{uod} loq^ueris. q^{uod} n^{on} x^po n^{on} p^{ot}est remou^{er}i iⁿpedim^{en}t^{um}. nec p^{er} iniung^{en}te^m nec p^{er} eu^m cui iniungitur: sicut si archiep^{iscop}us n^{on} possit sup^{er} irregularitate dispensare. v^{nde} subditus n^{on} tenetur ei obedire ad suscipiendum episcopatu^m v^{el} eti^{am} sacros ordines si sit irregularis. Ad t^{er}tiu^m dicend^{um} q^{uia} accipe epatu^m n^{on} est de se necessariu^m ad salute^m: sed sit necessariu^m ex superioris p^{re}cepto. bis at que sic s^{un}t necessaria ad salute^m p^{ot}est aliq^{ui}s iⁿpedim^{en}t^{um} licite appon^{er}e anteq^{uam} fiat p^{re}ceptu^m. aliq^{uod} n^{on} liceret alicui transire ad sec^{un}das nuptias: ne p^{er} hoc iⁿpediret^{ur} a suscepi^one epatus vel sacri ordⁱⁿis n^{on} aut^{em} hoc liceret iⁿ his q^{ui} per se s^{un}t de necessitate salutis. v^{nde} beatus Marcus n^{on} est p^{re}ceptu^m egit sibi digitu^m aputado: q^{uod} n^{on} est credibile sit hoc ex istictu^m sp^{irit}us sc^{ilicet} fecisse sine q^{uod} n^{on} licet alicui sibi manu^m iniicere. qui at votu^m emittit de n^{on} suscipi^ondo episcopatu^m si per hoc intendat se obligare ad hoc q^{uia} nec p^{er} obedientia^m superioris prelati accipiat: illicit^{um} vouet. si aut^{em} ad h^{oc} intendat se obligare ut q^{uod} n^{on} est de se epatum n^{on} q^{uod} n^{on} rat nec susci

piat nisi imminente necessitate licit^{um} est vouer^e ga vouet se factu^m id q^{uod} boiem face^{re} decet.

Ad tertium sic procedit. Videtur q^{uia} oporteat eu^m q^{ui} ad epatum assumitur e^{ss}e ceteris melior^e. D^{omi}n^{us}. n. Petru^m cui commissurus erat pastorale officiu^m examinauit si se diligeret plus ceteris. sed ex h^{is} aliq^{ui}s melior est q^{uia} deu^m plus diligit. g^o videtur q^{uia} ad epatu^m n^{on} sit assumendus nisi ille q^{ui} est ceteris melior. S^{an}ct^{us} Simach^{us} papa dic^t. Utilissim^{us} c^{on}putad^{us} est nisi scia^m et scitate^m p^{re}cellat q^{ui} est dignitate p^{re}stantior: sed q^{uia} p^{re}cellit scia^m et scitate^m est melior. g^o n^{on} debet aliq^{ui}s ad epatu^m assumi nisi sit ceteris melior. S^{an}ct^{us} In q^{uod}libet gen^{er}e mⁱⁿora p^{er} maiora regu^{nt}: sicut corpalia regu^{nt} p^{er} sp^{irit}ualia et inferiora p^{er} superiora ut Aug^o dic^t i. 3. de trini. sed ep^{iscop}us assumit ad regim^{en}e alioru^m g^o d^{icit} e^{ss}e ceteris melior. s^{ed} est quod decretal^{is} dic^t q^{uia} sufficit elig^{er}e bonu^m: neq^{ue} est elig^{er}e melior^e. R^{es}pond^{et} dicend^{um} q^{uia} circa assu^{mp}tion^{em} alicui^{us} ad episcopatu^m aliquid c^{on}siderad^{um} est ex p^{ar}te ei^{us} q^{ui} assumit. et aliq^{uod} ex p^{ar}te ei^{us} qui assumit. ex p^{ar}te enim eius qui assumit vel elig^{er}edo vel p^{ro}uid^{er}edo requiritur q^{uia} fideliter dina m^{is}teria dispenset: que quid^{am} dispensari debet ad utilitate^m eccl^{esi}e: s^{ed} illud. i. ad Cor. i. 4. Ad edificationem eccl^{esi}e querite ut abundetis n^{on} at dina m^{is}teria hoibus committit^{ur} p^{ro}pter eoru^m remunerationem qua^m expectare debet iⁿ futuro. et iⁿ ille q^{ui} d^{icit} aliqu^{is} elig^{er}e in ep^{iscop}o vel de eo p^{ro}uid^{er}e n^{on} tenet assumere meliores simpl^{it}er q^{uod} est s^{ed} m^{is}ericordie sed melior^e q^{ui} ad regim^{en}e eccl^{esi}e qui. s. possit eccl^{esi}am et instruere et defendere et pacifice gubernare. v^{nde} q^{uod} d^{icit} q^{uod}sdam Jero. dic^t q^{uia} q^{uod}da^m n^{on} queru^{nt} eos iⁿ eccl^{esi}a colu^mnas erigere q^{ui}s plus cognoscit eccl^{esi}e p^{ro}desse: sed q^{ui}s plus ipsi amat uel quoz s^{un}t obsequis deliniti vel dediti uel p^{er} quib^{us} maioz g^{ra}ti^{am} rogauerit. et ut deteriora taceat qui ut clerici fieret munerib^{us} impetrarunt. hoc autem p^{er}tinet ad acceptionem p^{er}sonarum q^{ui} iⁿ talibus est graue p^{ec}catu^m. v^{nde} sup^{er} illud Jaco. 2. Fr^{at}res mei nolite iⁿ p^{er}sonaz acceptione t^{er}re. dicit glo. Aug^o. Si hac distantia sededi vel standi ad honores eccl^{esi}asticos referam^{us}. n^{on} est putand^{um} d^{omi}n^{ic}u^m leue e^{ss}e p^{ec}catu^m iⁿ p^{er}sonaz acceptione h^{ab}ere fide^m d^{omi}n^{ic}i g^{ra}ti^{am}: quis. n. ferat elig^{er}e diuinit^{em} ad sed^{em} honoris eccl^{esi}e t^{er}repto paupe instruire et sanctiore: ex p^{ar}te at ei^{us} q^{ui} assumit n^{on} q^{uod} n^{on} q^{uod} n^{on} p^{ro}putet se aliis melior^e. h. n. est sup^{er}b^{us} et p^{ro}sumptuos^{us}

sed sufficit qd n̄bil i se inueniat p qd illicitū ei reddat assumē platiōis officii. vñ licz Petrus interrogat eēt an dñm plus ceteris diligeret i sua responsione nō se ptulit ceteris: sed simplr r̄ndit qd xpm amaret. ¶ Ad primū gō dicēdū qd dñs i Petro sciebat ex suo m̄iere eē idoneitatē et q̄tū ad alia gubernādi eccliam. et iō eū de āpliori dilectiōe examinauit ad ostendendū qd ubi al' inuenit hō idoneus ad ecclie regimen precipue attendi debet i ipō em̄nētia dīne dilectiōis. ¶ Ad secundū dicēdū qd auctoritas illa ē itelligenda q̄tū ad studium illius qui i dignitate cōstitut' ē: debet. n. ad hoc intendē ut talē se exhibeat ut ceteros i pastoralia.

Uñ Greg' dic i pastoralia. Tantum debet actionē populi actio trāscendē p̄sulis quantū distare solet a grege uita pastoris nō aut sibi iputandum ē si ante prelacionē excellentior nō fuit ut ex hoc debeat uilissim' reputari.

Ad tertium dicēdū qd sicut dī. i. ad Cor. 12. diuisiones gr̄arum et ministratiōis et opationum sunt. vñ n̄bil pbibet aliquē eē magis idoneū ad officii regim̄is qd n̄ excellit in gratia sanctitatis. secus autem ē i regimie naturalis ordinis i quo id qd est sup' ordie nature ex hoc ipō habet maiorem idoneitatem ad hoc qd inferiora disponat.

Ad quartum sic pro

cedit. Videtur qd episcopus n̄ possit licite curā ep̄alem deserere ut ad religionē se trāserat.

Nulli. n. licet de statu perfectiori ad min' p̄fectum statū trāfire: hoc. n. ē retro aspicere qd ē dñabile fm̄ dñi sniam dicētis Luc. 9. Nemo mittēs manum ad aratrum aspiciēs r̄tro aptus ē regno dei s̄z status ep̄alis ē p̄fectior q̄ status religionis ut s̄ bitum ē. g. sicut nō licet de statu religiōis redire ad seculum ita nō licet de statu ep̄ali ad religionē trāfir

¶ **Ordo gratie ē decentior q̄ ordo nat̄e** sed fm̄ naturā nō mouet idē ad tria: puta si lapis naturalr̄ deorsū mouet nō p̄t natura liter deorsū redire i sursū. sed fm̄ ordinē gr̄e licet trāfire de statu religiōis ad statū ep̄ale. g. nō licet ecōuerso de statu ep̄ali redire ad statū religiōis. ¶ **N̄bil i opib' gratie debet eē ociosū: sed ille qd ē semel i ep̄m cōsecratus p̄petuo retinet ep̄iscopale p̄tatem cōferendi ordies et alia h̄mōi faciēdi q̄ ad ep̄ale officiiū pertinēt. que qdē p̄tēs ociosa r̄manē**

videtur i eo qd curā ep̄iscopale dimittit. g. vñ qd episcopus nō possit curā ep̄iscopale dimittē et ad religionē trāfire. ¶ **Sed 5. Nullus cogit ad id qd ē fm̄ se illicitū. s̄z illi qd petūt cessionē a cura ep̄ali ad cedēdū cōpellit ut p̄ extra de renūciatiōe. c. qdē. g. uidet qd deserere curā ep̄alem nō sit illicitū.** ¶ **Rō dicēdū qd p̄fectio ep̄iscopalis stat' i h̄ cōsistit qd aliqs ex dina dilectiōe se obligat ad hoc qd saluti p̄rimoz isistat: et iō tā diu obligat ad h̄ qd curā pastoralē retinet q̄ diu p̄t subditis sibi cōmissis p̄ficere ad salutē: quā quidem negligere nō d̄z: neqz p̄t diuie cōtēplationis gerē cū apl's p̄t n̄citatē subditoz etiā a cōtēplatione futare uite se differri patient' tolleraret fm̄ illud ad p̄bil. p. Ecce qd eligam ignoro coartor. n. e duob' desiderii habens dissolui et eē cū xpo multo magis melius est p̄manere at i carne necessariū ē. p̄pter vos et hoc cōfidēs scio qa manebō: neqz prop̄ q̄cūqz aduersa uitāda vel lucra cōgrēda: qa sicut dicitur Job. 2. bon' pastor aiām suā ponit p̄ ouibus suis. Cōtingit tñ qñqz qd episcopus i pedis p̄curare subditoz salutē multipl'r. qñ qz qdē. p̄pter d̄fectū p̄p̄tū uel d̄scie si sit homicida vel symoniac': vel etiā corpis: puta si sit senex vel infirm' vel et scie qd etiā sufficiat ad curā regim̄is: vel etiā irregularitatis: puta si sit bigamus. qñqz at p̄pter defectum subditoz i quib' nō p̄t p̄ficere. ¶ **Uñ Greg' dic i 2. dialoqz et pastoralia.** Ibi cōnimitter portādi sūt mali ubi inueniūt aliq' qd adiunēt bōi. vbi at oio fruct' de bōis deest sic aliquādo de mat' labor sup̄uacu'. vñ sepe agitur in aīo p̄fectoz qd cū labore suū sine fructu esse cōsiderāt i loco alio ad laborē cū fructu m̄i grāt. qñqz at cōtingit ex pte alioz: puta cū cōtēplatione alicui' graue scādaliū suscitāt. nā ut apl's dic. i. ad Cor. 8. Si esca scandalizat fratrem meū nō māducabo carnes i eternū. dum tñ scādaliū nō oriāt ex malicia aliquoz volētū fidē aut iusticiā ecclesie conculcare. p̄p̄ h̄mōi. n. scādaliū non ē cura pastoralis d̄mittēda fm̄ illud Math. 15. Sinite illos. s. qd scandalizabātur de x̄itate doctrine christicei sūt et duces cecoz. oportet tamē qd sicut curā regim̄is assumit aliqs p̄ p̄uidentiā superioris prelati: ita etiā p̄ eius auctoritatez ex cāis p̄d̄cis deserat susceptā. vñ extra de renūciatione dic Innocētius tertius. Si pennas habeas quib' satagas in solitudine auolare**

ita tñ astrictè sūt nexib' pceptoz ut liberi nō habeas absqz nostra pmissione volatū. soli n. pape licet dispēsare i voto ppetuo quo qd se ad curā subditoz astringit episcopatus sci piens. ¶ Ad primū g' dicēdū q' perfectio religiosoz et epoz fm diuersa attēditur. naz ad pfectionē religionis p̄inet studiū qd qd adhibet ad ppriā salutē. ad pfectionē at epa lis status p̄inet adhibē studiū ad primorū salutē. et iō q̄sdiu pōt eē aliqs utilis primorū salutē retrocederet si ad statū religionis veller trāsire ut solū sue salutē iſisteret q se obligauit ad h' q nō solū suā salutē: sed et alioz pcuraret. Unde Innocētū tertiū dic i decretali p̄dca q' faciliū idulgēt ut mōachus ad presulatu ascēdat q̄ presul ad mōachatu descēdat. sed si salutē alioz pcurare nō pōt sic cōueniēs ē ut sue salutē itendat. ¶ Ad secundū dicēdū q' ppter nullū impedimētū debet hō p̄mittere studiū sue salutis: qd p̄tinet ad religiōis statū. pōt at eē aliquod impedimētū pcurande salutis aliene. et iō mōachus pōt ad statū epatus assumi: in q' ēt sue salutis curā agere pōt. pōt et epus si ipeditū aliene salutis pcurande iteruēiat ad religiōnē trāsire. et impedimēto cessante pōt iterato ad episcopatu assumi: puta p correctōes subditoz: vel per sedationē scandali: vel per curationē ifirmitatis: aut depulsa ignorātia per instructionē sufficiētē: v' ēt si symōia cēsit p̄motus eo ignorante: si se ad regulārē uitā episcopatu dimisso trāsulerit: poterit it̄ ato ad alium epatū pmoueri. Si vō aliquis ppter culpā sit ab episcopatu deposit': et in mōasteriū detrusus ad p̄niam pagendā nō pōt it̄ ato ad episcopatu reuocari. Un̄ d̄r. 7. q. 2. Precipit scā synod' ut q̄cūqz de p̄nifica li dignitate ad mōachoz vitā et p̄nie descēderit locū: neqz ad pontificatū resurgat. ¶ Ad tertiū dicēdū q' etiā i rebus natura libus ppter ipeditimētū supueniēs potentia remaneat absqz actu: sicut pp ifirmitatē oculi cessat act' uisionis. et ita etiā nō ē icōueniēns si pp ipeditimētū supueniēs p̄tis episcopalis remaneat absqz actu.

Ad quintum sic procedit. Videt q' nō liceat episcopo pp aliquā p̄secutionē t̄palē corporalit' deserē greges sibi cōmissū. Dic. n. dñs Joh. r. q' ille ē mercenari' et nō vere pastor qui uidet lupū veniētē et

dimittit oues et fugit. dic autē Greg' i omet. q' lupus sup oues venit cū quilibet iustus et raptor fideles quosqz atqz hūiles opprimit si g' ppter p̄secutionē alicui' tyrāni ep̄s gre gē sibi cōmissū corporalit' deserat uidet q' sit mercenarius et nō pastor. ¶ S. p̄v. 6. dicit Sui si sponderis p amico tuo defixisti as pud extraneū manū tuā. et postea subdit dis curre: festina: suscita amici tuū: qd exponēs Greg' i pastorali dic. Spōdere p amico ē ai mā alienā i piculo sue cōuersatiōis accipere q̄s qz at ad uiuendū aliis i exēplū sponitur nō solū ut ipse uigilet sed et ut amici susciet amonēt. s; hō nō pōt facere si corporaliter d̄ serat gregē. g' videt q' ep̄s nō debeat cā p̄secutionis corporaliter suū gregē deserere. ¶ S. Ad p̄fectiōem episcopali stat' p̄inet q' p̄ris curā ipendat: sed nō licet ei q' ē statū p̄fectio nis p̄fessus ut oīo deserat ea q' sunt p̄fectio nis. g' videt q' nō liceat ep̄o se corporalit' sub trahere ab executionē sui officii nisi forte ut o peribus p̄fectiōis i mōasterio vacet. ¶ S; d̄ ē q' aplis qz successores sunt ep̄i: mādauit dñs Math. r. Si vos p̄secuti fuerit i una ci uitate: fugite i aliam. ¶ R' dicēdū q' i qua liber obligatiōe precipue attēdi d̄ obligatio nis finis. obligat at se ep̄i ad exequendū pas torale officii ppter subditoz salutē. et ideo vbi subditoz salus exigit p̄fene pastoris p̄n tiā nō debet pastor p̄fualt' suū gregē dese rere: neqz p̄t aliqd cōmodū t̄pale: neqz etiā ppter aliqd p̄fōale piculū iminēs cū bonus pastor aiām suā ponere teneat p ouib' suis: si vō subditoz salutē possit sufficiētē i ab sentia pastoris p alium p̄uideri: tūc licet pas tori vel pp aliquod cōmodū ecclie vel p̄fōe piculū corporaliter gregē desere. vñ Aug' dic i eplā ad Honoratū. Fugiāt de ciuitate i ci uitate suū christi qñ eoz q̄s qz spāl'r a p̄secus torib' q̄rit' ut ab aliis q' nō ita q̄rit' nō defat ecclia. cū at oīum ē cōe piculū. hi q' aliis idi gent nō defant ab his qbus idigēt. si. n. p̄n tiōsū ē nauā i trāgllitate nauē deserere: q̄z to magis i fluctib' ut dic Nico. papa. et habe tur. 6. q. 2. ¶ Ad primū g' dicēdū q' ille tan q̄ mercenari' fugit q' cōmodū t̄pale vel etiaz salutē corporalē spūali salutē p̄rioz prepo nit. Un̄ Greg' dic i omet. Stare i piculo ouis um nō pōt q' i eo q' ouib' p̄rest nō oues di ligit: sed lucrū terrenū q̄rit. et iō opponē se cō piculū trepidat: ne h' qd diligit amittat: Ille

at q ad euitandū piculū recedit ab eō detrim
to gregis nō tāq̄ mercenarius fugit. ¶ Ad
secundū dicēdū q̄ ille qui spondet p̄ aliq̄
si p̄ se iplere nō possit: sufficit ut p̄ aliū ipleat
vñ prelat⁹ si habet impedimētū p̄t qd̄ nō pos
sit p̄sonaliter cure subditoꝝ itendere sue spō
sioni satisfaciēt si p̄ aliū p̄uideat. ¶ Ad tertiū
dicēdū q̄ ille qui ad ep̄atum assumitur as
sumit statū p̄fectionis fm̄ aliq̄d p̄fectionis gen⁹
a q̄ si impediāt: ad aliud gen⁹ p̄fectionis nō
teneat ut. s. necesse sit eū ad statū religiōis trā
sire: iminet tamen sibi necessitas ut animum
retineat itendēdi p̄ximoz saluti: si oppositū
tas affit r̄ necessitas requirat.

Ad sextū sic proce

dit. ¶ Uidet q̄ ep̄o nō liceat aliq̄d p̄priū pos
sidere. Dñs. n. dic Math. 19. Si uis p̄fect⁹
eē uade r̄ uende oīa q̄ habes. r̄ da paup̄ibus
r̄ ueni r̄ seq̄re me. ex quo uidet q̄ uolūtaria
pauptas ad p̄fectionē regratur. sed ep̄i assu
mūt ad statū p̄fectionis. ḡ uidet q̄ nō liceat e
is p̄priū possidere. ¶ Ep̄i i ecclesia tenēt
locū ap̄toꝝ ut dic glo. Luc. x. s. apostol⁹ dñs
p̄cepit ut nihil p̄priū possiderēt: scdm̄ illud
Math. 2. Nolite possidē aurū neq̄ argētū
neq̄ pecuniā i zonis uestris. vñ r̄ Petr⁹ pro
se r̄ p̄ aliis dic. Ecce nos reliquimus oīa r̄ se
cū sum⁹ te. Math. 19. ḡ uidet q̄ ep̄i teneāt
ad h̄ mōi mādati obfuitiā ut nihil p̄priū
possideāt. ¶ Ep̄. Jero⁹ dic ad Nepotianū. de
ros grece latine fors appellat⁹ p̄pter qd̄ cleri
ci dicūt: q̄a d̄ sorte dñi sunt: uel q̄a ip̄se dñs
fors. i. ps clericoz ē. qui autem dñm possidz
nihil extra deū h̄re potest: si aut̄ aurum. Si
argētū: si possessiones: si uariam sup̄lectilē
habet cū istis p̄tibus: nō dignat⁹ dñs fieri ps
ei⁹ ḡ uidet q̄ nō solū ep̄i: sed etiā clerici obe
ant p̄prio carere. ¶ Sed ē quod d̄r. 12. q. i
Ep̄s de rebus p̄priis uel acquisitis uel quic
quid de p̄prio h̄z beredib⁹ suis derelinquat.
¶ R̄ dicēdū q̄ ad ea q̄ sūt superogationis:
null⁹ teneat nisi se sp̄alī ad illud voto astrin
gat. vñ Aug⁹ dic i ep̄istola ad Paulinā r̄ Ar
mētariū. q̄a iā uouisti: iā te obstrixisti. aliud
tibi facere nō licet pri⁹ q̄s esses voti re⁹ liberū
fuit eo q̄ esses iherior. māifestū ē at q̄ uiuē
absq̄ p̄prio superogationis ē: nō. n. cadit sub
p̄cepto: sed sub cōsilio. vñ Math. 19. cū dixit
dñs adolescētī. Si uis ad uitā igredi sua
mādata. p̄ea sup̄addēdo subdidit: Si uis p̄

fectus eē uade r̄ uende oīa que habes et da
paup̄ib⁹. nō aut̄ ep̄i i sua ordinatiōe ad h̄ se
obligāt ut absq̄ p̄prio uiuant: neq̄ etiā uiue
re absq̄ p̄prio ex necitate requiritur ad pa
storalē officiū ad quod se obligāt. r̄ iō nō te
nētur ep̄i ad h̄ q̄ sine p̄prio uiuāt. ¶ Ad pri
mū ḡ dicēdū q̄ sicut ē bitum ē. p̄fectio
xp̄iane uitē nō consistit essentialiter i uolūta
ria pauptate: sed uolūtaria pauptas istrumē
talit̄ opat⁹ ad p̄fectionē uite. unde non oꝝ q̄
ubi maior pauptas ē. ibi sit maior p̄fectio
quāmo potest eē sūma p̄fectio cū magna opu
lentia. nā Abraā cui dictū est Gen. 17. Am
bula corā me r̄ esto p̄fect⁹: legit⁹ fuisse diues
¶ Ad secundū dicēdū q̄ v̄ba illa dñi p̄nt
tripliciter intelligi. Uno⁹ mystice ut nō possi
deamus neq̄ aurū neq̄ argentum. i. ut p̄di
catores nō inittāt principalit̄ sapie r̄ eloquen
tie tp̄ali ut Jero⁹ exp̄ōit. alio mō sicut aug⁹ ex
ponit i libro de consensu euāgelistaz ut itel
ligat hoc dñm nō p̄cipiēdo sed magis p̄mit
tēdo dixisse: p̄misit eis. n. ut absq̄ auro r̄ ar
gento r̄ aliis sūp̄ribus ad predicādum irent
accepturi sūp̄ uite ab eis quib⁹ p̄dicabāt. vñ
subdit: dignus ē. n. oparius cibo suo ita tam
q̄ si aliq̄s p̄priis sūp̄rib⁹ uteretur i p̄dicandō
euāgelii ad superogationem pertineret: sicut
Paul⁹ de seip̄o dic. i. ad Cor. 9. 3. mō s̄z q̄
Criso⁹ exp̄ōit ut intelligatur illa dominum p̄
cepisse discipulis q̄tū ad illā missionē q̄ mit
tebātur ad predicādum indeis ut p̄ hoc exci
tarētur ad cōfidēdum de x̄tute ipsius q̄ eis
absq̄ sūp̄ribus p̄uideret. ex q̄ tñ nō obliga
bantur ip̄i uel successores eoz ut absq̄ pro
priis sūp̄ribus euāgeliiū predicarēt. nā r̄ d̄
Paulo legitur. 2. ad Cor. xi. q̄ ab aliis eccle
siis stipēdiū accipiebat ad p̄dicādum Corin
thiis. r̄ sic patet q̄ aliquid possidebat ab ali
is sibi missū. Similū at uidet dicē q̄ tor san
cti p̄tiffices: sicut atbanasius. ambrosius. au
gustinus illa p̄cepta trāsgressi fuisset si ad
ea fuada se crederēt obligari. ¶ Ad tertiū
dicēdū q̄ oīs qs̄ ē mior toto. ille ḡ cū deo
alias pres h̄z cui⁹ studiū diminuī circa ea q̄
sūt dei dū itendit bis q̄ sunt mūdi. sic at non
debēt nec ep̄i nec clerici p̄prio possidere ut
dū curāt p̄pria defectum faciāt in bis q̄ per
tinent ad cultū diuinum.

Ad septimū sic pro

cedit. uidet q̄ ep̄iscopi mortalit̄ peccēt si bōa

ecclesiastica q̄ pcurat paupibus nō largiantur
 Dic. n. Amb^o exponēs illud Luc. 12. **D**ois
 cuiusdā diuitis uberes fruct^o ager attulit. ne
 mo p̄prium dicat qd̄ ē cōe: plusq̄ sufficiat
 sūptui uiolēt obtentū: r̄ postea subdit neq̄
 minus ē criminis habenti tollere: q̄ cū possis.
 r̄ abūdas denegare idigentibus: sed uiolēt
 tollere alienū ē pctm̄ mortale. g^o ep̄i mortali
 ter peccāt si ea q̄ eis supersūt pauperib^o nō lar
 giant. **¶** **S.** Sup̄ illud ysa. 3° **R**apina pau
 perū i domo vestra. dic̄ glo. **J**ero. q̄ bōa ec
 clesiastica sūt pauperū: sed quicq̄ id qd̄ ē al
 teri^o sibi refuat aut aliis dat peccat mortaliē
 r̄ tenet ad restitutionē. g^o si ep̄i bōa ecclesiasti
 ca q̄ eis supfluit sibi retineat uel cōsāguicif
 uel aicis largiāt. videtur q̄ teneāt ad resti
 tutionē. **¶** **S.** Multo magis aliq̄s pōt de re
 bus ecclie ea q̄ sibi sūt necessaria accipe q̄ su
 p̄flua gregare sicut **J**ero. dic̄ i epla ad **D**a
 mastū papā. **C**lericos illos cōuēit stipendiis
 ecclie sustentari: q̄ parētū r̄ p̄pinq̄oz bōa
 nulli suffragant. qui at bōis parētū r̄ opib^o
 p̄p̄iis sustentari p̄nt: si qd̄ pauperū ē accipi
 unt sacrilegium cōmittūt r̄ icurrūt. vnde et
 ap̄ls dic̄. i. ad **T**imot. 5° **S**i quis fidelis h̄z
 viduas subm̄stret illis: r̄ nō grauet ecclesia
 vt bis q̄ vere uidue sūt sufficiat. ergo multo
 magis ep̄i mortaliē peccāt si ea q̄ eis supflu
 unt de bonis ecclesiasticis pauperib^o nō lar
 giant. **¶** **S.** Sed d̄ ē q̄ plures ep̄i ea q̄ supflunt
 nō largiūt pauperibus: s̄z expendere videntur
 laudabilē ad redditus ecclie ampliandos.
¶ **R.** dicendū q̄ alr̄ ē dicendū de p̄p̄iis bōis
 q̄ ep̄i possidere possūt. r̄ de bonis ecclie
 siasticis. nā p̄p̄ioz bonoz verū dominium
 h̄nt. vñ ex ipsa rez cōditiōe nō obligātur ut
 eas aliis conferāt. sed p̄nt eas vel sibi retie
 re uel etiā aliis p̄ libito elargiri: p̄nt tamē in
 eaz dispēsatione peccare uel p̄ iordinatōez
 affect^o p̄ quā cōtingit vel q̄ sibi plura conse
 rant q̄ oporteat: uel aliis etiā nō subueniāt
 fm̄ q̄ requir̄ debitū caritatis nō tñ tenentur
 ad restitutionē: q̄a h^o mōi res sūt eoz dñio d̄
 putate. sed ecclesiasticoz bonoz sūt dispēsato
 res uel pcuratores: dic̄ n. **A**ug^o ad **B**onifa
 cium. **S**i priuatū possidemus bonū qd̄ nob̄
 sufficiat: nō illa bōa nostra sunt sed illoz q̄
 rum pcuratiōem gerim^o nō p̄prietatē nobis
 usurpatiōe dānabili vēdicem^o. ad dispensato
 rem at̄ requir̄ bōa fides: fm̄ illud. i. ad **C**or.
 4° **D**ic̄ iam q̄rit̄ iter dispēsatores ut fidel^o q̄s

iueniāt. sūt autem bōa ecclesiastica nō solū
 i usus pauperū sed etiā ad cultū diuinū: r̄ ne
 cessitates mistroz expēdenda. vnde dic̄. i. 2
 q. 2. **D**e redditib^o ecclie uel oblatiōe fidelis
 solo ep̄o ex bis una portio mittit̄. due ecclia
 sticis fabricis r̄ erogatiōe pauperū p̄future a
 presbytero sub piculo: sui ordinis ministr̄
 vltima clericis p̄ singuloz meritis diuidat̄
 si g^o distincta sint bōa que debēt in usū ep̄i
 cedere ab his q̄ sunt pauperibus r̄ ministris r̄
 cultui ecclie erogāda r̄ si aliquid sibi retinue
 rit episcopus de his q̄ sunt pauperib^o erogā
 da uel etiā in vsū ministroz aut i cultū aīnū
 expēdenda: nō ē dubiū q̄ contra fidē dispē
 satiōis agit r̄ mortali peccat r̄ ad restitutio
 nem tenet: de his at̄ que sunt sp̄aliū suo vsu
 i deputata. videtur eē eadē rō q̄ ē de p̄p̄iis
 bōis ut. s. p̄pter imoderatū affectū r̄ usū pe
 cet qdem si imoderata sibi retineat r̄ aliis nō
 subueniat sicut requir̄ debitum caritatis. si x̄o
 nō sint predcā bōa distincta: eoz distributiō si
 dei ei^o cōmittit̄. r̄ si quidē i modico deficiat:
 uel supabūdet pōt h̄ fieri absq̄ bōe fidei de
 trimēto: q̄a nō pōt homo i talib^o punctualit̄
 accipe illud qd̄ fieri oportet. si x̄o sit multus
 excessus nō pōt latere. vñ vñ bone fidei i pu
 gnare. r̄ ideo nō ē absq̄ peccato mortali. dic̄
 cū. n. **M**atth. 24° q̄ si dixerit malus seruis
 i corde suo: morā facit dñs me^o ventre quod
 ptinet ad diuini iudicii cōtēptū. r̄ cepit per
 cutere cōseruos suos quod ptinet ad supbiā
 māducat at̄ r̄ bibat cū ebriosis: qd̄ ptinet ad
 luxuriā. veniet dñs serui illius i die qua nō
 sp̄at r̄ diuidet eum. s. a societate bonorum et
 ptem eius ponet cū ypocritis. s. in inferno.
¶ **A**d primū g^o dicendū q̄ verbū illud amb^o
 nō solū ē referendū ad dispensatiōem rerum
 ecclesiasticaz: s̄z quorūcūq̄ bonoz ex quibus
 tenet aliq̄ debito caritatis puidere necessitatē
 patiētibus. nō at̄ pōt defm̄ari qñ sit ista ne
 cessitas q̄ ad pctm̄ mortale obliget. sicut nec
 cetera p̄ricularia q̄ in hūanis actibus consi
 derant. hoz. n. determinatio relinq̄ humane
 prudentie. **¶** **A**d secūdū dicendū q̄ bōa ec
 cliaz nō sunt solū expēdēda i usus pauperū
 rum: s̄z etiā i alios vsus ut dic̄ cū. r̄ iō si de
 eo qd̄ vsui ep̄i uel alicuius clerici ē deputa
 tū velit aliq̄s sibi subtrahere r̄ cōsanguineis
 uel aliis dare no peccat dummod̄ illud faciat
 moderate. i. ut nō idigeant: nō aut̄ ut ditios
 res inde fiat. vñ **A**mb^o dic̄ i libro de officiis

dispensatio committit rex ecclesiasticarum que morte finitur: ex qua incipit testamentum valere ut apostolus dicit ad Hebr. 9. si tamen ex concessione papae testamentum faciat: non intelligit ex proprio facere testamentum sed apostolica auctoritate intelligit esse ampliatam prae suae dispensationis ut eius dispensatio possit valere post mortem.

Inde confi

deradum est de his que pertinent ad statum religionis. Circa quod occurrit quadruplex consideratio. Quarum prima est de his in quibus principaliter consistit religionis status. Secunda de his que religionis licite vivere possunt. Tertia de distinctione religionum. Quarta de religionis ingressu. Circa primam querunt de eodem. 1. primum verum religiosorum status sit perfectus. 2. verum religiosi teneant ad omnia consilia. 3. verum pauperes voluntaria requirant ad religionem. 4. verum requirant continentiam. 5. verum requirant obedientiam. 6. verum requirant quod hec cadant sub voto. 7. de sufficientia horum votorum. 8. de compatimento eorum ad iuramentum. 9. verum religiosus spiritu moraliter peccat quando transgreditur statutum suae regule. 10. verum ceteris paribus eodem genere peccati plus peccet religiosus quam secularis.

Ad primum sic pro

cedit. Videtur quod religio non importet statum perfectionis. Illud enim quod est de necessitate salutis: non videtur ad statum perfectionis pertinere: sed religio est de necessitate salutis: quia pro eadem unus homo deo religamur: sicut Augustinus dicit in libro de vera religione: vel religio dicitur ex eo quod deum religimus: quem amiseramus negligentes: ut Augustinus dicit in 1. de civitate dei. 2. videtur quod religio non noiet perfectionis statum: 1. Religio secundum Augustinum est quae naturae divinae cultum et ceremoniam affert. sed afferre deo cultum et ceremoniam magis videtur pertinere ad mysteria sacrorum ordinum quam ad divinitatem statuum ut ex scriptis patet. 3. videtur quod religio non noiet perfectionis statum. 4. Statum perfectionis dividit in statum incipientium et perfectum. sed etiam in religione sunt aliqui incipientes et aliqui perfecti: ergo religio non noiet perfectionis statum. 5. Religio videtur esse penitentiae locus. dicitur enim in decretis 7. q. 1. Praecipit sancta synodus ut quicumque de pontificali dignitate ad monachorum vitam et penitentiam descenderit locum: nunquam ad pontificatum resurgat. sed locus penitentiae opponitur statui perfecti.

fectionis. Unde Dyonysius in 6. ca. cele. ierar. ponit penitentes in infimo loco. scilicet inter purgandos. 2. videtur quod religio non sit status perfectionis. Sed est quod in collationibus patrum dicit abbas Moyses de religiosis loquens. Jeuniorum mediam vigiliam labores corporis nuditate lectionem ceterasque virtutes debere nos suscipere noverimus ut ad perfectionem caritatis istis gradibus possimus ascendere. sed ea que ad humanos actus pertinent ab intentione finis separantur et nomine recipiuntur ergo religiosi pertinent ad statum perfectionis. Dyonysius etiam 6. ca. cele. ierar. dicit eos quod noiantur dei famuli ex dei puro servitio et famulatu unius tantum ad amabilem perfectionem. 3. R. dicendum quod sicut ex scriptis dicitur patet: id quod communitatis convenit antonomastice attribuitur ei cui per excellentiam convenit. sicut nomen fortitudinis vindicat sibi illa virtus que circa difficilissima firmitate asseruat. et tepantie nomen vindicat sibi illa virtus que tepantem maxime delectationes. religio autem videtur sibi habere: est quaedam virtus per quam aliquis ad dei finem et cultum aliquid exhibet. et ideo antonomastice religio dicitur illi qui se totaliter mancipant divino servitio quasi holocaustum deo offerentes. Unde Gregorius dicit super Ezechiel. Sicut quaedam que nihil sibi in seipsis reservat. sed sensum linguam vitam atque substantiam quam ceperunt oportet deo immolant. in hoc autem perfectionis bonis consistit quod totaliter deo ibereat sicut ex scriptis dicitur patet. et secundum hoc religio perfectionis statum noiat. Ad primum ergo dicendum quod exhibere aliquid ad cultum dei est de necessitate salutis: sed quod aliquis se totaliter et sua divino cultui deputer ad perfectionem pertinet. Ad secundum dicendum quod sicut scriptis dicitur est cum de virtute religionis ageretur ad religionem pertinent non solum oblationes sacrificiorum et alia homini que sunt religioni propria: sed etiam actus omnium virtutum scilicet quod referunt ad dei servitium et honorem efficiunt actus religionis. et secundum hoc si aliquis totam vitam suam divino servitio deputer: tota vita sua ad religionem pertinet. et secundum hoc ex vita religiosa quam ducunt religiosi dicuntur quod sunt in statu perfectionis. Ad tertium dicendum quod sicut dicitur est: religio nominat statum perfectionis ex intentione finis. unde non oportet quod quicumque est in religione iam sit perfectus: sed quod ad perfectionem tendat. unde super illud Math. 19. Si vis perfectus esse etc. dicit Origenes quod ille qui mundum pro divitiis paupertate ut fiat perfectus: non in ipso tempore que tradidit bona sua pauperibus fiet omnino perfectus: sed ex illa die incipiet speculatio dei adducere eum ad omnes virtutes. et hoc modo in religione